

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 16 kwietnia 2024 r.

K-2.431.1.5.2024.6.SR

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Przedmiot kontroli	Realizacja zadań wynikających z art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy o kierujących pojazdami ¹ oraz art. 83a ust. 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym ² .
Nazwa i adres organu kontrolującego	Wojewoda Zachodniopomorski, ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin.
Nazwa i adres podmiotu kontrolowanego	Starosta Łobeski, zwany dalej <i>Starostą</i> , ul. Konopnickiej 41, 73-150 Łobez.
Osoba pełniąca funkcję Starosty w okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli	Pani Renata Kulik
Okres objęty kontrolą	od dnia 2 stycznia 2023 r. do dnia 9 lutego 2024 r.
Kontrolujący	Pracownicy Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie: Pani Sylwia Rzymska – główny specjalista, <i>kierownik zespołu kontrolnego</i> , Pani Monika Leńczuk-Janus – starszy inspektor wojewódzki.
Nr upoważnienia	Nr 8/24 z dnia 5 lutego 2024 r.
Podstawy prawne przeprowadzenia kontroli	- art. 122 ust. 1 i 2 ustawy o kierujących pojazdami, - art. 44 ust. 2 ustawy Prawo przedsiębiorców ³ , w związku z art. 83 ust. 2 i art. 83a ustawy Prawo o ruchu drogowym.
Kryteria prowadzenia kontroli	legalność, rzetelność
Rodzaj kontroli	planowa, tryb zwykły
Termin kontroli	12-16 lutego 2024 r.
USTALENIA KONTROLI:	
Organizacja wewnętrzna	Zasady funkcjonowania Starostwa Powiatowego w Łobzie, zwanego dalej <i>Starostwem</i> , w okresie objętym kontrolą określał Regulamin Organizacyjny Starostwa Powiatowego w Łobzie przyjęty uchwałą Nr V/451/2023 Zarządu Powiatu w Łobzie z dnia 24 stycznia 2023 r. ⁴ .

¹ Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2023 r., poz. 622), zwana dalej *ustawą*.

² Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2023 r., poz. 1047).

³ Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r., poz. 236).

⁴ Wcześniej obowiązywała uchwała Nr V/243/2021 z dnia 1 lutego 2021 r.

	<p>Szczegółowe zagadnienia dotyczące przedmiotu kontroli przypisane zostały do kompetencji Wydziału Komunikacji i Drogownictwa Starostwa, zwanego dalej <i>Wydziałem</i>. (dowód: akta kontroli, str. 29-34)</p> <p>Pracownicy Wydziału, posiadali szczegółowo opracowane zakresy czynności, w których przedstawiono realizowane przez nich zadania. Ponadto, w trakcie kontroli przedłożono imienne upoważnienia Starosty dla pracowników Wydziału w przedmiocie załatwiania spraw, do wydawania decyzji w indywidualnych sprawach dotyczących zakresu kontroli oraz prowadzenia rejestru przedsiębiorców prowadzących stacje kontroli pojazdów⁵. (dowód: akta kontroli, str. 35-55)</p>
--	--

Osoby udzielające wyjaśnień w trakcie kontroli	<p>Pracownicy Wydziału: Pan Józef Lewandowski – dyrektor, Pani Magdalena Różycka – inspektor, Pani Katarzyna Iwan – inspektor, Pani Elżbieta Feluś – główny specjalista.</p>
---	--

Obszar kontroli Nr 1: realizacja zadań w zakresie wydawania, dokonywania wpisów w dokumentach dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami.

1. Wydawanie praw jazdy

Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 10 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Prawo jazdy jest wydawane przez starostę, w drodze decyzji administracyjnej, na wniosek osoby zainteresowanej, za opłatą.</i>
---	--

W kontrolowanym okresie Starosta wydał **444** prawa jazdy. Skontrolowano **22** postępowania wskazane w Tabeli Nr 1, w tym 12 z 2023 r. (poz. 1-12) oraz 10 z 2024 r. (poz. 13-22).

Tabela Nr 1

Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy
1.	00318/16	2.	00465/23	3.	00393/23	4.	00295/23
5.	00320/19	6.	00171/23	7.	00149/23	8.	00126/23
9.	00097/23	10.	00493/16	11.	00038/23	12.	00006/23
13.	00347/23	14.	00012/24	15.	00003/24	16.	00520/23
17.	00014/24	18.	00021/24	19.	00303/23	20.	00478/23
21.	00402/23	22.	00461/23				

Ustalono, że:

- przyjmowane przez organ wnioski o wydanie prawa jazdy wypełnione były prawidłowo i nie wzywano wnioskujących do usunięcia braków w dokumentacji;
- profil kandydata na kierowcę generowany był w terminie nieprzekraczającym 2 dni roboczych od dnia złożenia wniosku⁶;
- osoby, którym wydano prawo jazdy spełniały warunki określone w art. 11 ustawy i nie stwierdzono negatywnych przesłanek wydania prawa jazdy wskazanych w art. 12 ww. aktu;
- w przypadku osób, które złożyły wniosek przed ukończeniem 18 lat, w aktach kierowcy znajdowała się zgoda rodzica, o której mowa w art. 21 ust. 2 lub w art. 11 ust. 2 ustawy (poz. 2-4, 6, 8, 12-13, 17-19 i 21);
- prawa jazdy wydawane były na okresy przewidziane w art. 13 ustawy;

⁵ Zgodnie z art. 83 ust. 2 ustawy Prawo o ruchu drogowym działalność gospodarcza w zakresie prowadzenia stacji kontroli pojazdów jest działalnością regulowaną w rozumieniu przepisów ustawy Prawo przedsiębiorców.

⁶ Zweryfikowano na podstawie kart PKK, na których odnotowano datę ich odbioru.

- wysokość pobranych opłat za wydanie dokumentu stwierdzającego nabyte uprawnienie oraz opłaty ewidencyjnej odpowiadała zapisom odpowiednio: § 1 pkt 1 rozporządzenia ws. opłat⁷ i § 2 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia ws. opłaty ewidencyjnej⁸ obowiązującej na dzień dokonania wpłaty;
- prawo jazdy było wydawane z upoważnienia starosty w drodze decyzji administracyjnej przez osoby posiadające upoważnienie do działania w imieniu organu;
- w celu wydania prawa jazdy organ prawidłowo:
 - a) wypełniał wniosek o wydanie prawa jazdy w części H (§ 10 ust. 1 pkt 5 lit. a rozporządzenia⁹),
 - b) uzupełniał dane we wniosku po otrzymaniu prawa jazdy, zgodnie z § 10 ust. 1 pkt 5 lit. d rozporządzenia,
 - c) odnotowywał we wniosku datę odebrania prawa jazdy (§ 11 ust. 4 rozporządzenia);
- prawo jazdy było przekazywane uprawnionej osobie w sposób określony we wniosku i organ potwierdzał ten fakt poprzez złożenie podpisu i pieczęci w przeznaczonym do tego miejscu.

Do realizacji przedmiotowego zadania uwag nie wniesiono.

2. Wydawanie wtórników/nowych dokumentów praw jazdy

Podstawa prawna realizacji zadania	<p>Art. 18 ust. 2 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Na wniosek osoby uprawnionej w przypadkach, o których mowa w ust. 1, starosta wydaje, za opłatą, o której mowa w art. 10 ust. 1 lub w art. 16 ust. 1:</i></p> <p><i>1) wtórnik dokumentu pod warunkiem:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>a) złożenia oświadczenia o utracie dokumentu (...),</i> <i>b) zwrotu zniszczonego dokumentu;</i> <p><i>2) nowy dokument pod warunkiem zwrotu dokumentu wymagającego zmiany danych.</i></p>
---	--

W kontrolowanym okresie Starosta wydał **61** wtórników praw jazdy w związku z utratą lub zniszczeniem dokumentu oraz **172** nowe dokumenty z uwagi na zmianę danych. Szczegółowej kontroli poddano ogółem **30** spraw, o których mowa w art. 18 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o kierujących pojazdami. Numery kart kierowców, których akta zostały poddane kontroli w przedmiotowym zakresie ujęte zostały w Tabeli Nr 2.

Tabela Nr 2

Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy
Wydawanie wtórników praw jazdy (art. 18 ust. 2 pkt 1 ustawy)							
1.	00013/24	2.	00171/19	3.	02842/02	4.	00097/07
5.	00323/09	6.	01322/04	7.	00211/21	8.	00162/23
9.	02721/02	10.	01641/02	11.	00318/12	12.	00362/23
13.	00421/09	14.	00465/17				

⁷ Rozporządzenie Ministra Transportu Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 11 stycznia 2013 r. w sprawie wysokości opłat za wydanie dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami (Dz. U. z 2013 r., poz. 83), zwane dalej *rozporządzeniem ws. opłat*.

⁸ Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji z dnia 30 grudnia 2019 r. (Dz. U. z 2019 r., poz. 2546) w sprawie opłaty ewidencyjnej stanowiącej przychód Funduszu - Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców, zmienione w dniu 2 kwietnia 2022 r. (Dz. U. z 2022 r., poz. 738) oraz 26 sierpnia 2022 r. (Dz. U. z 2022 r., poz. 1857), zwane dalej *rozporządzeniem ws. opłaty ewidencyjnej*. Zgodnie z art. 5 pkt 2 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1123 z późn. zm.) z dniem 1 lipca 2023 r. opłata ewidencyjna została zniesiona.

⁹ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 24 lutego 2016 r. w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami (Dz. U. z 2016 r., poz. 231 z późn. zm.), zwane dalej *rozporządzeniem*.

Wydawanie nowych dokumentów na skutek zmiany danych (art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy)

15.	00405/19	16.	03856/02	17.	00033/24	18.	00289/09
19.	00167/21	20.	00204/22	21.	00156/15	22.	00182/16
23.	00230/15	24.	00239/22	25.	00168/23	26.	00324/16
27.	00464/12	28.	00286/09	29.	00016/22	30.	00296/17

Na podstawie przedłożonych do analizy dokumentów stwierdzono, że:

- wnioski złożone zostały na formularzach zgodnych ze wzorem określonym w załączniku do rozporządzenia,
- wysokość pobranych opłat za wydanie dokumentu stwierdzającego nabyte uprawnienie oraz opłaty ewidencyjnej odpowiadała zapisom odpowiednio: § 1 pkt 1 rozporządzenia ws. opłat¹⁰ oraz § 2 ust. 1 pkt 1, § 3 ust. 2 rozporządzenia ws. opłaty ewidencyjnej¹¹ obowiązującej w dniu dokonania wpłaty;
- do wniosków każdorazowo dołączane były dokumenty określone w § 9 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia oraz w art. 18 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o kierujących pojazdami.

Niemniej jednak w toku czynności kontrolnych ustalono, że:

- w sprawach ujętych w poz. 14 oraz 15 organ, wydając wtórnik prawa jazdy bądź nowy dokument, jednocześnie dokonał zmian w datach ważności posiadanych uprawnień do kierowania pojazdami;
- dokumenty wydawane były w formie decyzji administracyjnej w części H wniosku, co było niezgodne z art. 18 ust. 2 ustawy.

Szczegółowy opis stwierdzonych nieprawidłowości został ujęty w części pt.: *Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.*

3. Wydawanie międzynarodowych praw jazdy

Podstawa prawna realizacji zadania	<p>Art. 10 ust. 2 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Międzynarodowe prawo jazdy jest wydawane przez każdego starostę, na wniosek osoby zainteresowanej, za opłatą, na podstawie krajowego prawa jazdy. Międzynarodowe prawo jazdy zgodne ze wzorem określonym w:</i></p> <p><i>1) Konwencji o ruchu drogowym, podpisanej w Genewie dnia 19 września 1949 r. (Dz. U. z 1959 r. poz. 321 i 324) jest wydawane na okres roku, nie dłużej jednak niż na okres ważności krajowego prawa jazdy;</i></p> <p><i>2) Konwencji o ruchu drogowym, sporządzonej w Wiedniu dnia 8 listopada 1968 r. (Dz. U. z 1988 r. poz. 40 i 41) jest wydawane na okres 3 lat, nie dłużej jednak niż na okres ważności krajowego prawa.</i></p>
---	--

W analizowanym okresie Starosta wydał **14** międzynarodowych praw jazdy. Kontroli poddano akta ewidencyjne **9** kierowców, których numery kart ujęte zostały w Tabeli Nr 3.

Tabela Nr 3

Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy
1.	01847/02	2.	05100/02	3.	00273/11
4.	00301/17	5.	01386/02	6.	00415/19
7.	00129/08	8.	01031/06	9.	00694/06

¹⁰ Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 11 stycznia 2013 r. w sprawie wysokości opłat za wydawanie dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami (Dz. U. z 2013 r., poz. 83), zwane dalej *rozporządzeniem ws. opłat.*

¹¹ Patrz przypis nr 8.

Ustalono, że:

- wnioski zostały złożone na formularzach odpowiadających wzorowi określone w załączniku do rozporządzenia;
- wysokość pobranej opłaty za wydanie dokumentu odpowiadała przepisom § 1 pkt 2 rozporządzenia ws. opłat;
- we wszystkich aktach ewidencyjnych kierowców znajdowały się załączniki (dokumenty) wskazane w § 19 ust. 1 rozporządzenia;
- sposób przekazania prawa jazdy osobom uprawnionym odbywał się w trybie przewidzianym w § 11 rozporządzenia;
- międzynarodowe prawa jazdy zostały wydane z zachowaniem 3-dniowego terminu, o którym mowa w § 20 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia.

Wyniki kontroli wykazały, że wydanie międzynarodowych praw jazdy ujętych pod poz. 1, 3-4 i 8 nie zostało odzwierciedlone w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 16a ustawy.

Zgodnie z § 20 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia: *W przypadku pozytywnej weryfikacji dokumentów wprowadza się dane do centralnej ewidencji kierowców za pomocą systemu teleinformatycznego.*

Pismem z dnia 21 lutego 2024 r. Dyrektor Wydziału poinformował: *braki w przedłożonych do kontroli wydrukach kart kierowców nie odzwierciedlały w pełni czynności dokonywanych przez organ z powodu błędu aplikacji SI Kierowca. W dniu 20.02.2024 r. tutejszy organ zgłosił administratorowi systemu występujące nieprawidłowości. Zgłoszenie zostało zarejestrowane nr SD 50026406.*

(dowód: akta kontroli, str. 61,63)

Kontrolujący uwzględnili ww. wyjaśnienia. Niemniej jednak podkreślić należy, że charakter szczególnych okoliczności nie może wpływać na prawidłową realizację zadań wynikających z obowiązujących przepisów.

W trakcie kontroli zwrócono uwagę, że w przypadku wszystkich spraw ujętych w ww. tabeli:

- międzynarodowe prawo jazdy wydawane było w formie decyzji administracyjnej w części H wniosku, co było niezgodne z art. 10 ust. 2 ustawy;
- organ (poza jednym przypadkiem – poz. 4) nie wypełniał tabeli pn. *PRAWO JAZDY* zamieszczonej na ostatniej stronie wniosku (część H).

Szczegółowy opis stwierdzonych nieprawidłowości został ujęty w części pt.: *Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.*

4. Dokonywanie wpisów w prawach jazdy dotyczących kwalifikacji wstępnej, kwalifikacji wstępnej przyspieszonej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej przyspieszonej albo szkolenia okresowego

Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 15 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Starosta dokonuje w prawie jazdy wpisu potwierdzającego odbycie kwalifikacji wstępnej, kwalifikacji wstępnej przyspieszonej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej przyspieszonej albo szkolenia okresowego, o których mowa w rozdziale 7a ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym.</i>
---	---

Podmiot kontrolowany w okresie objętym kontrolą dokonał w prawach jazdy **192** wpisów dotyczących kwalifikacji wstępnej, wstępnej przyspieszonej, wstępnej uzupełniającej, wstępnej uzupełniającej przyspieszonej oraz szkolenia okresowego. Szczegółowej kontroli poddano **23** wnioski. Numery kart kierowców poddanych analizie ujęte zostały w Tabeli Nr 4.

Tabela Nr 4

Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy
1.	00318/16	2.	00493/16	3.	00759/02	4.	00657/11
5.	00279/18	6.	00272/13	7.	01347/02	8.	002202/13
9.	01912/02	10.	00836/05	11.	00068/22	12.	00275/14
13.	000108/20	14.	00273/03	15.	00232/08	16.	00032/03
17.	02682/02	18.	00932/02	19.	02033/02	20.	05352/02
21.	03980/02	22.	00254/15	23.	00089/09		

Stwierdzono, że:

- wnioski złożone zostały na formularzach zgodnych ze wzorem określonym w załączniku do rozporządzenia;
- wysokość wniesionych opłat odpowiadała zapisom § 1 pkt 1 rozporządzenia ws. opłat oraz § 2 ust. 1 pkt 1 lit. g rozporządzenia ws. opłaty ewidencyjnej¹²;
- wpisów dokonano na podstawie przedłożonych kopii:
 - świadectwa kwalifikacji zawodowej lub informacji zawartej w profilu kierowcy zawodowego potwierdzających uzyskanie omawianych kwalifikacji (art. 15 ust. 2 pkt 1 ustawy),
 - orzeczenia lekarskiego stwierdzającego brak przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy (art. 15 ust. 2 pkt 2 ustawy),
 - orzeczenia psychologicznego stwierdzającego brak przeciwwskazań psychologicznych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy (art. 15 ust. 2 pkt 3 ustawy).

Niemniej jednak w toku czynności kontrolnych ustalono, że:

- w 20 sprawach (poz. 2-10, 12, 14-23) dokumenty wydawane były w formie decyzji administracyjnej w części H wniosku, co było niezgodne z art. 15 ustawy.
- organ potwierdzając kwalifikacje zawodowe w części H wniosku (poz. 4) w rubryce „Ograniczenia” nie uwzględnił daty ważności badania lekarskiego, co stanowiło naruszenie art. 15 ust. 4 ustawy oraz § 10 ust. 4 rozporządzenia.

Szczegółowy opis stwierdzonych nieprawidłowości został ujęty w części pt.: *Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.*

5. Wydawanie, przedłużanie i rozszerzanie zezwoleń do kierowania pojazdem uprzywilejowanym

Podstawa prawna realizacji zadania	<p>Art. 109 ust. 1-3 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Starosta wydaje zezwolenie na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, w drodze decyzji administracyjnej, za opłatą, osobie, która spełnia wymagania określone w art. 106 ust. 1 pkt 1-4 (...).</i></p> <p>Art. 109 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Starosta przedłuża ważność zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, w drodze decyzji administracyjnej, za opłatą, o której mowa w ust. 1, na okres, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, po przedstawieniu orzeczenia lekarskiego i orzeczenia psychologicznego wydanych na podstawie badań, o których mowa w art. 75 ust. 1 pkt 6 oraz art. 82 ust. 1 pkt 6.</i></p> <p>Art. 109 ust. 4 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Starosta rozszerza zakres zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, w drodze decyzji, za opłatą, o której mowa w ust. 1, odpowiednio do przedstawionego zaświadczenia o ukończeniu kursu uzupełniającego dla kierujących pojazdami uprzywilejowanymi.</i></p>
---	---

¹² Patrz przypis nr 8.

W okresie objętym kontrolą organ wydał **7** zezwoleń na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, **22** razy przedłużał ważność zezwolenia. Skontrolowano **22** postępowania ujęte w Tabeli Nr 5, z których:

- 7 dotyczyło wydania zezwolenia (poz. 1-7),
- 15 dotyczyło przedłużenia zezwolenia (poz. 8-22).

Tabela Nr 5

Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy	Lp.	Nr karty kierowcy
1.	00229/08	2.	020359/05	3.	00642/07	4.	00252/09
5.	00689/05	6.	00241/13	7.	00293/18	8.	00676/02
9.	00159/11	10.	00016/15	11.	01371/03	12.	02172/02
13.	01734/02	14.	00096/07	15.	00539/00/3214	16.	04876/02
17.	04566/02	18.	04031/02	19.	02174/02	20.	00571/09
21.	01962/04	22.	00092/14				

Ustalono, że:

- składane wnioski odpowiadały wzorowi określonymu w załączniku nr 3 do rozporządzenia ws. kursów dla kierowców pojazdów uprzywilejowanych¹³;
- zezwolenia były wydawane / przedłużane w drodze decyzji administracyjnej i za opłatą, zgodnie z art. 109 ust. 1 ustawy;
- przedstawione przez wnioskujących orzeczenia lekarskie wydane zostały na podstawie art. 75 ust. 1 pkt 6 ustawy o kierujących pojazdami;
- orzeczenia psychologiczne zostały wydane w oparciu o art. 82 ust. 1 pkt 6 ustawy o kierujących pojazdami;
- wszyscy wnioskujący mieli ukończone 21 lat;
- zakres zezwoleń (poza jednym przypadkiem) odpowiadał zakresowi badań lekarskich i psychologicznych, zgodnie z art. 109 ust. 2 pkt 1 ustawy o kierujących pojazdami;
- ważność zezwoleń uwzględniała terminy wskazane w art. 109 ust. 2 pkt 2 ustawy.

W toku kontroli ustalono, że organ wydając decyzję nr 5/2024 z dnia 6 lutego 2024 r. o przedłużeniu zezwolenia określił zakres zezwolenia na kategorii prawa jazdy B i C, jednakże pierwotne zezwolenie było wydane jedynie na kategorię B (poz. 20).

Szczegółowy opis stwierdzonej nieprawidłowości został ujęty w części pt.: *Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.*

6. Wydawanie decyzji administracyjnych o skierowaniu na badania lekarskie

Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 99 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Starosta wydaje decyzję administracyjną o skierowaniu kierowcy lub osoby posiadającej pozwolenie na kierowanie tramwajem na: 2) badanie lekarskie (...).</i>
---	---

W analizowanym okresie, wydanych zostało **6** decyzji w sprawie skierowania na badania lekarskie. Szczegółowej kontroli poddano **100% postępowañ**, wymienionych w Tabeli Nr 6.

Tabela Nr 6

Lp.	Sygnatura sprawy	Lp.	Sygnatura sprawy	Lp.	Sygnatura sprawy
1.	WKD.5432.200.2023.MR	2.	WKD.5432.13.2023.MR	3.	WKD.5432.216.2023.MR
4.	WKD.5432.226.2023.MR	5.	WKD.5432.250.2023.KI	6.	WKD.5432.254.2023.MR

¹³ Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 15 maja 2013 r. w sprawie kursów dla kierowców pojazdów uprzywilejowanych i pojazdów przewożących wartości pieniężne (Dz. U. z 2018 r., poz. 1392), zwane dalej *rozporządzeniem ws. kursów dla kierowców pojazdów uprzywilejowanych*.

Na podstawie analizy dokumentów dotyczących ww. postępowań administracyjnych stwierdzono, że:

- organ prowadził postępowania zgodnie z przypisanymi kompetencjami;
- wydane rozstrzygnięcia zawierały wszystkie elementy wskazane w art. 107 Kpa¹⁴;
- postępowania prowadzone były terminowo, zgodnie z dyspozycją art. 35 Kpa oraz z zasadami ogólnymi Kpa;
- postępowania były wszczynane przez organ z urzędu na podstawie informacji, o których mowa w art. 99 ust. 2 pkt 1 lit. a ustawy (poz. 2) oraz art. 99 ust. 2 pkt 2 ustawy (poz. 1, 3-6).

Do prowadzenia przedmiotowych postępowań uwag nie wniesiono.

7. Wydawanie decyzji administracyjnych o zatrzymaniu prawa jazdy

Podstawa prawna realizacji zadania

Art. 102 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami stanowi, iż: *Starosta wydaje decyzję administracyjną o zatrzymaniu prawa jazdy lub pozwolenia na kierowanie tramwajem (...).*

W okresie objętym kontrolą Starosta wydał **203** decyzje w przedmiocie zatrzymania prawa jazdy. Analizie poddano **15** postępowań prowadzonych w ww. zakresie, których sygnatury ujęte zostały w Tabeli Nr 7.

Tabela Nr 7

Lp.	Sygnatura sprawy	Lp.	Sygnatura sprawy	Lp.	Sygnatura sprawy
1.	WKD.5432.42.2023.MR	2.	WKD.5432.238.2023.KI	3.	WKD.5432.98.2023.MR
4.	WKD.5432.193.2023.MR	5.	WKD.5432.208.2023.MR	6.	WKD.5432.126.2023.KI
7.	WKD.5432.200.2023.MR	8.	WKD.5432.13.2023.MR	9.	WKD.5432.216.2023.MR
10.	WKD.5432.226.2023.MR	11.	WKD.5432.250.2023.MR	12.	WKD.5432.254.2023.MR
13.	WKD.5432.205.2023.KI	14.	WKD.5432.251.2023.KI	15.	WKD.5430.2.2023.KI

Ustalono, iż:

- organ prowadził postępowania zgodnie z przypisanymi kompetencjami;
- sprawy prowadzone były terminowo, zgodnie z dyspozycją art. 35 Kpa oraz z zasadami ogólnymi Kpa;
- decyzje zawierały wszystkie elementy wskazane w art. 107 Kpa;
- decyzje wydane zostały w wyniku zaistnienia przesłanek określonych w art. 102 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami.

Do prowadzenia przedmiotowych postępowań uwag nie wniesiono.

8. Wydawanie decyzji administracyjnych o cofnięciu uprawnień do kierowania

Podstawa prawna realizacji zadania

Art. 103 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami: *Starosta wydaje decyzję administracyjną o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami (...).*

W wyniku kontroli ustalono, iż podmiot kontrolowany wydał **11** decyzji dotyczących cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami. Szczegółowej kontroli poddano **wszystkie** sprawy, których sygnatury ujęte zostały w Tabeli Nr 8.

¹⁴ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 775 z późn. zm.) zwana dalej *Kpa*.

Tabela Nr 8

Lp.	Sygnatura sprawy	Lp.	Sygnatura sprawy	Lp.	Sygnatura sprawy
1.	WKD.5432.42.2023.MR WKD.5432.103.2023.MR	2.	WKD.5432.238.2023.KI	3.	WKD.5432.98.2023.MR
4.	WKD.5432.126.2023.KI	5.	WKD.5432.20.2023.MR	6.	WKD.5432.193.2023.MR
7.	WKD.5432.208.2023.MR	8.	WKD.5432.75.2023.MR	9.	WKD.5432.17.2017.KI
10.	WKD.5432.251.2022.KI	11.	WKD.5432.111.2022.KI		

Wyniki kontroli wykazały, że:

- organ prowadził postępowania zgodnie z przypisanymi kompetencjami;
- na podstawie art. 61 Kpa, Starosta informował stronę o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie cofnięcia uprawnienia do kierowania pojazdami;
- każdorazowo przekazywano stronom informację, o której mowa w art. 61 § 5 Kpa;
- decyzje wydane zostały w wyniku zaistnienia przesłanek określonych w art. 103 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami.

W toku kontroli ustalono, że niejednolicie dokonywano obliczenia terminu na jaki cofnięto uprawnienia. Rozbieżności dotyczyły wliczania bądź nie - dnia zdarzenia do terminu, od którego biegnie czas cofnięcia uprawnień. *(dowód: akta kontroli, str. 181-191)*

Pismem z dnia 21 lutego 2024r. uzyskano wyjaśnienie: *w związku z ujawnieniem przez pracowników wydziału błędnego terminu cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami (...) od miesiąca maja 2023 r. organ wlicza dzień zdarzenia do terminu, od którego biegnie czas cofnięcia uprawnień (...).*

(dowód: akta kontroli, str. 62,64)

Powyższe wyjaśnienia korespondowały z okazaną w trakcie kontroli dokumentacją. Mając powyższe na uwadze odstępuje się od wystosowania zalecenia w powyższym zakresie.

W toku kontroli zwrócono uwagę, że podmiot kontrolowany wskazując w decyzji daty obowiązywania zakazu (określone na podstawie otrzymanego orzeczenia zakazu prowadzenia pojazdów), nie uwzględnił czasu odbywania kary pozbawienia wolności przez skazanego (poz. 3).

Szczegółowy opis stwierdzonej nieprawidłowości został ujęty w części pt.: *Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.*

9. Wydawanie decyzji administracyjnych o przywróceniu uprawnień do kierowania pojazdami

Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 103 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Starosta wydaje decyzję administracyjną o przywróceniu uprawnień do kierowania pojazdami po ustaniu przyczyn, które spowodowały jego cofnięcie.</i>
---	---

W analizowanym okresie Starosta prowadził **32** postępowania w zakresie przywrócenia uprawnień do kierowania pojazdami. Szczegółowej kontroli poddano **13** spraw, których sygnatury ujęte zostały w Tabeli Nr 9.

Tabela Nr 9

Lp.	Sygnatura sprawy	Lp.	Sygnatura sprawy	Lp.	Sygnatura sprawy
1.	WKD.5432.110.2023.MR	2.	WKD.5432.183.2017.KI	3.	WKD.5432.95.2023.KI
4.	WKD.5432.163.2023.KI	5.	WKD.5432.107.2019.MR	6.	WKD.5432.185.2023.IK
7.	WKD.5432.77.2023.MR	8.	WKD.5432.46.2023.KI	9.	WKD.5430.203.2011.KI
10.	WKD.5432.12.2018.MR	11.	WKD.5432.73.2022.KI	12.	WKD.5432.250.2022.KI
13.	WKD.5432.185.2021.KI				

Na podstawie analizy przedłożonych do kontroli dokumentów stwierdzono, że:

- organ prowadził postępowania zgodnie z przypisanymi kompetencjami;
- wydane rozstrzygnięcia zawierały wszystkie elementy wskazane w art. 107 Kpa i zostały podpisane przez osoby upoważnione,
- sprawy prowadzone były terminowo, zgodnie z dyspozycją art. 35 Kpa oraz z zasadami ogólnymi Kpa.

Do prowadzenia przedmiotowych postępowań uwag nie wniesiono.

Na podstawie przedłożonych informacji oraz złożonego oświadczenia ustalono, iż w okresie objętym kontrolą Starosta nie prowadził postępowań dotyczących:

- wydania polskiego prawa jazdy wskutek wymiany prawa jazdy wydanego przez państwo członkowskie UE (art. 97 ust. 1 ustawy);
- wydania karty kwalifikacji kierowcy (art. 15a ust. 1 ustawy);
- wydania decyzji w przedmiocie:
 - przedłużenia okresu próbnego (art. 92 ust.1 ustawy),
 - rozszerzenia zakresu zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym (art. 109 ust. 4 ustawy),
 - pozwolenia na kierowanie tramwajem (art. 16 ust. 1 ustawy),
 - skierowania kierowcy na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji w formie egzaminu państwowego (art. 99 ust. 1 pkt 1 ustawy).

(dowód: akta kontroli, str. 57)

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia

Pismami z dnia 14, 15, 16 i 21 lutego 2024 r. Dyrektor Wydziału złożył wyjaśnienia i oświadczenia w obszarze realizacji zadań w zakresie wydawania oraz dokonywania wpisów w dokumentach dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami.

(dowód: akta kontroli, str. 56-57, 60,63-64)

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości:

Analizie poddano akta 151 spraw dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami. Na podstawie przedłożonych do kontroli dokumentów stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- w 2 sprawach (poz. 14, 15 w Tabeli Nr 2) Starosta, wydając nowy dokument bądź wtórnik prawa jazdy (na podstawie wniosku wypełnionego w części E), jednocześnie dokonał zmian w datach ważności posiadanych uprawnień;

(dowód: akta kontroli, str. 66-72)

Dyrektor Wydziału wyjaśnił: *organ wydając wtórnik prawa jazdy oraz nowy dokument na podstawie art. 18 ust. 2 kierujących pojazdami dokonał zmiany w datach ważności posiadanych uprawnień do kierowania pojazdami w zakresie kategorii B na podstawie znajdującego się w aktach kierowcy orzeczenia lekarskiego na okres bezterminowy, zgodnie z § 10 ust. 3 pkt 10 tj. 15 lat od daty wydania prawa jazdy w przypadku prawa jazdy kategorii AM, A1, A2, A, B, B1, B+E i T, jeżeli dla określonej kategorii prawa jazdy w orzeczeniu lekarskim nie ustalono tej daty lub orzeczenie zostało wydane bez określenia terminu ważności.*

(dowód: akta kontroli, str. 64)

Mając na uwadze powyższe oraz orzecznictwo sądowoadministracyjne kontrolujący stwierdzają, że czynności dokonane przez Starostę nie stanowiły odpowiedzi na wnioski kierowców, którzy w oparciu o art. 18 ustawy o kierujących pojazdami zwrócili się o wydanie wtórника/nowego dokumentu. Weryfikacja poprawności złożonego wniosku oraz zgodności zawartych w nim zapisów z danymi w centralnej ewidencji

kierowców, do czego zobowiązuje § 10 rozporządzenia, nie jest tożsama z uprawnieniem Starosty do wprowadzania zmian w nowo wydanym dokumencie lub wtórniku, wykraczających poza żądanie strony. W opinii zespołu kontrolnego, organ podczas wydawania wtórnika/nowego dokumentu prawa jazdy jest ograniczony treścią złożonego wniosku i nie posiada kompetencji do weryfikowania „z urzędu” dat ważności posiadanych przez osobę uprawnień, a jedynie ze względu na art. 13 ust. 1 ustawy – datę ważności wydawanego dokumentu. Wobec powyższego, wtórnik/nowo wydany dokument udostępniany osobie wnioskującej o jego wydanie powinien jedynie powtarzać zapisy zawarte w dokumencie poprzednim.

- podmiot kontrolowany w przypadku wniosków o:
 - wydanie wtórników praw jazdy bądź nowych dokumentów, o których mowa w art. 18 ustawy o kierujących pojazdami (Tabela Nr 2),
 - wpis dotyczący kwalifikacji wstępnej, przyspieszonej, szkolenia okresowego itd., na podstawie art. 15 ustawy o kierujących pojazdami (Tabela Nr 4),wydawał ww. dokumenty w formie decyzji administracyjnej w części H wniosku wypełniając rubrykę „Data, podpis i pieczęć organu wydającego”;

(dowód: akta kontroli, str. 66-72,110-114)

W niniejszym zakresie Dyrektor Wydziału wyjaśnił, że: *organ w przypadku (...), wtórników i nowych dokumentów (...) oraz wpisów dotyczących kwalifikacji (...) stosował pieczęć z upoważnienia starosty mając na względzie zapis w wydawanym dokumencie w pkt 4c gdzie organem wydającym jest Starosta Łobeski oraz zapis w upoważnieniu, iż starosta jako organ administracji publicznej upoważnia do załatwiania w jego imieniu spraw indywidualnych m.in. z tego zakresu, a nie tylko do wydawania decyzji. Znajduje to potwierdzenie w art. 268a Kpa.*

(dowód: akta kontroli, str. 63)

Zgodnie z art. 15 ustawy: *Starosta dokonuje w prawie jazdy wpisu potwierdzającego odbycie kwalifikacji wstępnej, kwalifikacji wstępnej przyspieszonej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej przyspieszonej albo szkolenia okresowego, o których mowa w rozdziale 7a ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym.*

W myśl art. 18 ust. 2 ustawy: *Na wniosek osoby uprawnionej w przypadkach, o których mowa w ust. 1, starosta wydaje (...) wtórnik dokumentu (...), nowy dokument (...).*

W kontekście powyższych zapisów brak jest podstaw prawnych do wydawania wskazanych ww. dokumentów w drodze decyzji administracyjnej.

Wypełniając rubrykę „Data, podpis i pieczęć organu wydającego” w miejscu przeznaczonym na potwierdzenie wydania decyzji administracyjnej, podmiot kontrolowany wskazuje, że wydał je w formie aktu administracyjnego.

- w odniesieniu do międzynarodowego prawa jazdy Starosta w przypadku spraw ujętych w Tabeli Nr 3:
 - wydał międzynarodowe prawo jazdy w formie decyzji administracyjnej w części H wniosku wypełniając rubrykę „Data, podpis i pieczęć organu wydającego”, co było niezgodne z art. 10 ust. 2 ustawy;
 - nie wypełnił (poza jednym przypadkiem – poz. 4) tabeli dotyczącej kategorii praw jazdy w części „H” wniosków, co naruszało zapisy § 20 ust. 5 rozporządzenia;

(dowód: akta kontroli, str. 73-109)

Pismem z dnia 21 lutego 2024 r. podmiot kontrolowany w przedmiocie wydawania decyzji administracyjnej (w części H) wyjaśnił, że: *stosował pieczęć z upoważnienia starosty mając na względzie zapis w wydawanym dokumencie w pkt 4c gdzie organem wydającym jest Starosta Łobeski oraz zapis w upoważnieniu, iż starosta jako organ administracji publicznej upoważnia do załatwiania w jego imieniu spraw indywidualnych m.in. z tego zakresu, a nie tylko do wydawania decyzji. Znajduje to potwierdzenie w art. 268a Kpa.*

Natomiast w zakresie braku wypełnienia tabeli w części H wniosku poinformował: w przypadku wydania międzynarodowego prawa jazdy nie wypełniono części H wniosku w zakresie daty uzyskania poszczególnych kategorii oraz daty ich ważności uznając, że po weryfikacji dokumentów (w tym wniosku o wydanie prawa jazdy krajowego), wystarczającym jest zaznaczenie kategorii prawa jazdy a nad tabelą daty ważności międzynarodowego prawa jazdy i jego numeru. W § 20 ust. 5 pkt 4 nie ma mowy o dacie uzyskania i dacie poszczególnych kategorii. Mówi się tylko o kategoriach umieszczonych w prawie jazdy wydanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

(dowód: akta kontroli, str. 63)

W opisywanym przypadku podstaw do wydania decyzji administracyjnej należy szukać w ustawie o kierujących pojazdami. Art. 10 ust. 2 tej ustawy¹⁵ nie wskazuje, aby ustawodawca zobligował Starostę do wydawania międzynarodowego prawa jazdy w drodze decyzji administracyjnej, tak jak jest to chociażby wskazane w art. 10 ust. 1 ustawy¹⁶, który dotyczy wydawania decyzji administracyjnej w przypadku uzyskania uprawnienia do kierowania pojazdami.

Odnosząc się do prawidłowości wypełnienia wniosku, wskazać należy, że ustawodawca w § 20 ust. 5 w związku z ust. 1 rozporządzenia określił, które elementy części H **wypełnia się** przy wydawaniu międzynarodowego prawa jazdy. I tak, są to:

- 1) nazwa organu i miejscowość stanowiącej jego siedzibę, łącznie z kodem pocztowym (organ wydający),
- 2) daty wypełnienia druku międzynarodowego prawa jazdy (data wydania),
- 3) daty ważności (data późniejsza o 1 lub 3 lata od daty określonej w pkt. 2, a jeżeli ważność określonej kategorii prawa jazdy upływa wcześniej - data ważności kategorii ważnej najkrócej),
- 4) kategorii - kategorie prawa jazdy umieszczone w prawie jazdy wydanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W opinii kontrolujących samo **zaznaczenie na wniosku** kategorii bez określenia dat uzyskania uprawnień oraz dat ich ważności nie wypełnia dyspozycji wyżej cytowanego przepisu. Ponadto z uwagi na brak wypełnienia dat ważności uprawnień poszczególnych kategorii nie wskazuje czy międzynarodowe prawo jazdy zostało wydane z uwzględnieniem zapisów § 20 ust. 5 pkt 3 rozporządzenia.

Podkreślić należy, że kopia międzynarodowego prawa jazdy nie jest umieszczana w aktach kierowcy, tym samym jedynie właściwie wypełniony wniosek w części H umożliwia weryfikację prawidłowości wydania przez Starostę międzynarodowego prawa jazdy.

- organ, potwierdzając kwalifikacje zawodowe w części H wniosku (poz. 4 w Tabeli Nr 4) w rubryce „Ograniczenia” nie uwzględnił daty ważności badania lekarskiego¹⁷, co stanowiło naruszenie art. 15 ust. 4 ustawy oraz § 10 ust. 4 rozporządzenia;

(dowód: akta kontroli, str. 110-112)

Pismem z dnia 14 lutego 2024 r. Dyrektor Wydziału wyjaśnił, że data ważności uprawnień została przez omyłkę skrócona o 1 dzień w odniesieniu do przedstawionych orzeczeń.

(dowód: akta kontroli, str. 56)

Zgodnie z § 10 ust. 4 rozporządzenia: *Wpis potwierdzający uzyskanie kwalifikacji wstępnej (...), jest dokonywany w postaci kodu "95" w układzie "95.DD.MM.RRRR", we wniosku i na dokumencie prawa jazdy w pozycji "ograniczenia" przy odpowiednich posiadanych kategoriach prawa jazdy wymienionych w aktualnym świadectwie kwalifikacji zawodowej (...). Datą ważności wpisu jest przypadająca najwcześniej data przeprowadzenia ponownych badań lekarskich lub psychologicznych w zakresie określonej kategorii*

¹⁵ Art. 10 ust. 2 ustawy brzmi: *Międzynarodowe prawo jazdy jest wydawane przez każdego starostę, na wniosek osoby zainteresowanej, za opłatą, na podstawie krajowego prawa jazdy. (...).*

¹⁶ Art. 10 ust. 1 ustawy brzmi: *Prawo jazdy jest wydawane przez starostę, w drodze decyzji administracyjnej, na wniosek osoby zainteresowanej, za opłatą oraz po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej. (...).*

¹⁷ W części H wniosku w rubryce „Ograniczenia” wpisano datę 3 luty 2028 r. Dokumenty wskazują, że orzeczenia lekarskie jest ważne do dnia 2 lutego 2028 r.

prawa jazdy albo data ukończenia pierwszego albo następnego szkolenia okresowego.

Ponadto, odnosząc się do złożonych wyjaśnień wskazać należy, że organ nie skrócił a wydłużył o 1 dzień możliwość korzystania z uprawnień, tym samym powodując, że kierujący może legitymować się dokumentem pomimo braku ważnego orzeczenia lekarskiego.

- w dniu 6 lutego 2024 r. wydano decyzję nr 5/2024 o przedłużeniu kierowania pojazdem uprzywilejowanym w zakresie kategorii B i C (poz. 20 w Tabeli Nr 5), jednakże pierwotne zezwolenie było wydane jedynie na kategorię B. W aktach sprawy brak było dokumentów potwierdzających możliwość uzyskania zezwolenia do kierowania pojazdem uprzywilejowanym w zakresie kategorii C;

(dowód: akta kontroli, str. 115-131)

Pismem z dnia 16 lutego 2024 r. Dyrektor Wydziału wyjaśnił: *Zezwolenie na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym zostało wydane omyłkowo (...). W związku z powyższym w dniu 16.02.2024 r. Starosta Łobeski wydał decyzję znak;/ WKD.5432.52.2024.MR uchylającą decyzję nr 5/2024 z dnia 6.02.2024 r. o przedłużeniu ważności zezwolenia (...).*

(dowód: akta kontroli, str. 60, 65)

Podkreślenia wymaga fakt, iż zgodnie z art. 109 ust. 1 i 3 ustawy Starosta wydaje zezwolenie/przedłuża ważność na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, w drodze decyzji administracyjnej, w której określa zakres zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, o którym mowa w art. 108 ust. 1 ustawy. Przedłużenie zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym winno potwierdzać dany fakt lub stan wynikający ze znajdujących się w posiadaniu organu dokumentów.

- na podstawie otrzymanego orzeczenia zakazu prowadzenia pojazdów (poz. 3 w Tabeli Nr 8), podmiot kontrolowany wskazując daty obowiązywania zakazu nie uwzględnił czasu odbywania kary pozbawienia wolności przez skazanego.

(dowód: akta kontroli, str.132-180)

Dyrektor Wydziału wyjaśnił, że: *organ ustalając końcową datę orzeczonego przez Sąd zakazu (...) nie uwzględnił czasu kary pozbawienia wolności poprzez niedopatrzenie spowodowane nadmiarem załatwianych spraw (...)*

(dowód: akta kontroli, str. 63)

Zgodnie z art. 43 § 2a Kodeksu karnego¹⁸: *okres, na który orzeczono zakazy, nie biegnie w czasie odbywania kary pozbawienia wolności.* Mając powyższe wyjaśnienia na uwadze, przypomnieć należy o konieczności sporządzania rozstrzygnięć administracyjnych rzetelnie i starannie, zgodnie z wydanym przez sąd orzeczeniem zakazu prowadzenia pojazdów.

Ocena obszaru kontroli Nr 1

Pozytywna z nieprawidłowościami

Obszar kontroli Nr 2: realizacja zadań w zakresie ośrodków szkolenia kierowców.

1. Rejestr ośrodków szkolenia kierowców

Podstawa prawna realizacji zadania

Art. 28 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami: *Organem prowadzącym rejestr, o którym mowa w ust. 1, jest starosta właściwy ze względu na miejsce prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców.*

W trakcie kontroli ustalono, że Starosta prowadził rejestr przedsiębiorców prowadzących Ośrodki Szkolenia Kierowców (OSK) w formie papierowej. Przedmiotowa ewidencja zawierała wszystkie dane wymagane

¹⁸ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r., poz. 17).

przepisem art. 28 ust. 7 ustawy o kierujących pojazdami i umożliwiła określenie liczby aktywnych oraz skreślonych i zawieszonych OSK.

Wykaz ośrodków szkolenia kierowców został również opublikowany na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) Starostwa. (dowód: akta kontroli, str. 192)

Według stanu na dzień 12 lutego 2024 r. w przedłożonym do kontroli rejestrze, ujętych zostało 4 przedsiębiorców prowadzących OSK.

Ustalono, iż w okresie kontrolowanym w przedmiotowym rejestrze nie dokonano wpisów ani skreśleń.

(dowód: akta kontroli, str.193-207)

Do powyższego uwag nie wniesiono.

2. Kontrole ośrodków szkolenia kierowców

Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 43 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Starosta, (...) sprawuje nadzór w zakresie zgodności prowadzenia szkolenia osób ubiegających się o uzyskanie uprawnień do kierowania motorowerem lub pojazdami silnikowymi, kursu dla kandydatów na instruktorów i kandydatów na wykładowców oraz dla instruktorów i wykładowców, z wymaganiami określonymi w przepisach ustawy, w ramach którego:</i> 2) <i>prowadzi kontrolę działalności ośrodka szkolenia kierowców;</i> 3) <i>wydaje zalecenia pokontrolne.</i>
---	---

W myśl § 2 rozporządzenia w sprawie kontroli¹⁹ *Kontrola jest przeprowadzana zgodnie z rocznym planem kontroli.* W toku czynności kontrolnych przedłożono Plany kontroli ośrodków szkolenia kierowców na 2023 r. i 2024 r. zatwierdzone przez Starostę.

(dowód: akta kontroli, str. 208-209)

Przedmiotowe plany zakładały przeprowadzenie w 2023 r. oraz w 2024 r. po 4 kontrole przedsiębiorców ujętych w rejestrze, o których mowa w art. 28 ustawy o kierujących pojazdami, co odpowiadało dyspozycji art. 44 ust. 1 ww. ustawy.

Ustalono, że w 2023 r. przeprowadzono **wszystkie** z zaplanowanych kontroli, których sygnatury ujęto w Tabeli Nr 10.

Tabela Nr 10

Lp.	Sygnatura sprawy	Lp.	Sygnatura sprawy
1.	WKD.5440.2.2023.MR	2.	WKD.5440.6.2023.MR
3.	WKD.5440.5.2023.MR	4.	WKD.5440.10.2023. MR

Z analizy przedłożonej do kontroli dokumentacji wynikało, że:

- czynności kontrolne prowadzone były przez pracowników Wydziału w oparciu o przepisy Rozdziału 5 ustawy Prawo przedsiębiorców;
- każdorazowo przedsiębiorcy zostali zawiadomieni o zamiarze wszczęcia kontroli;
- czynności kontrolne prowadzone były przez pracowników Wydziału na podstawie upoważnienia zgodnego ze wzorem określonym w załączniku Nr 2 do rozporządzenia ws. kontroli;
- ustalenia kontroli odnotowane zostały przez kontrolujących w protokołach sporządzonych zgodnie ze wzorem wskazanym w załączniku Nr 3 do rozporządzenia ws. kontroli. Wszystkie strony protokołów zaparafowane zostały przez przedsiębiorcę oraz kontrolujących.

(dowód: akta kontroli, str. 210-269)

¹⁹ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 22 czerwca 2017 r. w sprawie kontroli ośrodków szkolenia kierowców (Dz. U. poz. 1324), zwane dalej *rozporządzeniem ws. kontroli*.

W toku kontroli ustalono, że zalecenia pokontrolne wystosowane do wszystkich przedsiębiorców w ramach prowadzonych postępowań (Tabela Nr 10) zostały podpisane przez pracowników Wydziału z upoważnienia Starosty, przy czym pracownicy Ci nie posiadali dokumentu upoważniającego do wykonywania omawianych czynności w imieniu organu²⁰.

Dyrektor Wydziału wyjaśnił, że: *zalecenia pokontrolne zostały podpisane na podstawie upoważnień Starosty, w których na wstępie widnieje zapis, że Starosta upoważnia do załatwiania w jego imieniu także spraw indywidualnych, a w szczególności do wydawania decyzji. W ocenie podmiotu kontrolowanego, indywidualne załatwianie spraw dotyczy również szeroko rozumianego nadzoru nad ośrodkami szkolenia kierowców oraz wydawania zaleceń pokontrolnych.*

(dowód: akta kontroli, str. 58)

Mając na względzie wniesione wyjaśnienia podkreślić należy, że zalecenia pokontrolne nie są wydawane w drodze decyzji administracyjnej. Ponadto, w upoważnieniach pracowników przeprowadzających kontrole OSK, oddzielnie zawarto zapis o upoważnieniu do zawiadamiania o kontroli przedsiębiorców prowadzących stacje kontroli pojazdów i ośrodki szkolenia kierowców.

W tej sytuacji rekomenduje się doprecyzowanie zapisów zawartych w upoważnieniach, tak by z ich treści jednoznacznie wynikało, jakie czynności pracownicy Wydziału wykonują w imieniu organu.

Do powyższego uwag nie wniesiono.

3. Sporządzanie analiz statystycznych przez Starostę

Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 44 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Analizę statystyczną, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a i b, sporządza starosta na podstawie danych uzyskanych:</i> 1) <i>z wojewódzkiego ośrodka ruchu drogowego (...);</i> 2) <i>od administratora centralnej ewidencji kierowców (...).</i>
---	---

Ustalono, że w Starostwie sporządzano analizę statystyczną na podstawie danych uzyskanych z Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego, w zakresie informacji o wynikach egzaminu uzyskiwanych przez osoby, które ukończyły szkolenie w danym ośrodku szkolenia, co odpowiadało dyspozycji art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o kierujących pojazdami.

Analizy statystyczne były opublikowane na stronie BIP Starostwa oraz wywieszane na ogólnodostępnej tablicy w Wydziale.

(dowód: akta kontroli, str. 270-281)

Do powyższego uwag nie wniesiono.

Na podstawie przedłożonych informacji oraz złożonego oświadczenia ustalono, iż w okresie objętym kontrolą:

- Starosta nie wydawał poświadczenia potwierdzającego spełnienie dodatkowych wymagań przez przedsiębiorcę prowadzącego ośrodek szkolenia kierowców (art. 31 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami);
- Starosta nie wydawał zakazu wykonywania przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców (art. 45 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami);
- nie wpłynęły żadne skargi dotyczące prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców (art. 47 ust. 5 pkt 1 ustawy o kierujących pojazdami);
- nie przeprowadzono kontroli ośrodków szkolenia kierowców wpisanych do rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia kierowców w innym powiecie, których infrastruktura zlokalizowana

²⁰ Zgodnie z § 12 pkt 1 rozporządzenia ws. kontroli: *Organ przekazuje kontrolowanemu przedsiębiorcy zalecenia pokontrolne (...).*

jest na obszarze starostwa (art. 44 ust. 5 pkt 2 ustawy o kierujących pojazdami). <i>(dowód: akta kontroli, str. 8, 57)</i>	
Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	Pismami z dnia 15 lutego 2024 r. Dyrektor Wydziału złożył wyjaśnienia i oświadczenia w obszarze realizacji zadań w zakresie ośrodków szkolenia kierowców. <i>(dowód: akta kontroli, str. 57-58)</i>
Ocena obszaru kontroli Nr 2	<i>Pozytywna</i>
Obszar kontroli Nr 3: Prowadzenie ewidencji instruktorów.	
Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 33 ust. 2 ustawy o kierujących pojazdami: <i>Ewidencję instruktorów prowadzi starosta właściwy ze względu na miejsce ich zamieszkania, który:</i> 1) <i>wpisuje do ewidencji, w drodze decyzji administracyjnej, za opłatą oraz po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej, osobę spełniającą wymagania, o których mowa w ust. 1 pkt 2-8;</i> 2) <i>nadaje instruktorowi numer ewidencyjny;</i> 3) <i>odmawia wpisu do ewidencji, w drodze decyzji administracyjnej (...).</i>
<p>W trakcie kontroli ustalono, że Starosta prowadził ewidencję instruktorów papierowo. Przedmiotowy rejestr zawierał wszystkie dane wymagane przepisem art. 33 ust. 3 ustawy. Według stanu na dzień 12 lutego 2024 r. w przedłożonej do kontroli ewidencji ujętych zostało 11 instruktorów.</p> <p>W kontrolowanym okresie dokonano 1 skreślenia.</p> <p>Stwierdzono, iż wykreślenie nastąpiło w dniu 29 grudnia 2023 r. z urzędu w związku z faktem, że instruktor został wpisany do ewidencji instruktorów prowadzonej przez Starostę. Skreślenie, o którym mowa w art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy zgodnie z ust. 4 tego artykułu, nie następuje w drodze decyzji administracyjnej, a uwidocznione jest jedynie w prowadzonej ewidencji.</p> <p style="text-align: right;"><i>(dowód: akta kontroli, str. 282-296)</i></p> <p>Do powyższego uwag nie wniesiono.</p>	
Ocena obszaru kontroli Nr 3	<i>Pozytywna</i>
Obszar kontroli Nr 4: realizacja zadań w zakresie prowadzenia rejestru stacji kontroli pojazdów.	
Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 83 ust. 2 ustawy Prawo o ruchu drogowym: <i>Działalność gospodarcza w zakresie prowadzenia stacji kontroli pojazdów jest działalnością regulowaną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców i wymaga uzyskania wpisu do rejestru przedsiębiorców prowadzących stację kontroli pojazdów.</i> Art. 83a ust. 1 ww. ustawy: <i>Organem właściwym do prowadzenia rejestru przedsiębiorców prowadzących stację kontroli pojazdów jest starosta właściwy ze względu na miejsce wykonywania działalności objętej wpisem.</i> Art. 43 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców: <i>Jeżeli odrębne przepisy stanowią, że dany rodzaj działalności jest działalnością regulowaną, przedsiębiorca może wykonywać tę działalność, jeśli spełnia warunki określone tymi przepisami i po uzyskaniu wpisu do właściwego rejestru działalności regulowanej.</i>

Zgodnie z przepisem art. 83 ust. 2 ustawy Prawo o ruchu drogowym działalność gospodarcza w zakresie prowadzenia stacji kontroli pojazdów jest działalnością regulowaną w rozumieniu przepisów ustawy Prawo przedsiębiorców. Starosta w oparciu o przepis art. 83a ust. 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym, w związku z art. 43 ustawy Prawo przedsiębiorców prowadzi rejestr przedsiębiorców prowadzących stacje kontroli pojazdów.

Starosta prowadził rejestr przedsiębiorców prowadzących stacje kontroli pojazdów (SKP) w formie papierowej. Przedmiotowa ewidencja zawierała wszystkie dane wymagane przepisem art. 83a ust. 3 ustawy Prawo o ruchu drogowym i umożliwiała określenie liczby aktywnych oraz skreślonych SKP. Według stanu na dzień 13 lutego 2024 r. w przedmiotowym rejestrze ujętych zostało 5 przedsiębiorców.

(dowód: akta kontroli, str. 297-315)

W toku kontroli ustalono, że zgodnie z opublikowanym na stronie BIP Starostwa Wykazem stacji kontroli pojazdów na terenie Powiatu Łobeskiego (zwanym dalej wykazem) funkcjonowały 4 stacje, tym samym wykaz nie odpowiadał zapisom zawartym w rejestrze. Dyrektor Wydziału poinformował, że sytuacja ta spowodowana była przeoczeniem pracownika przy sporządzaniu wykazu. Mając na uwadze jednostkowy charakter stwierdzonego uchybienia, rekomenduje się dołożenie większej staranności przy publikowaniu i aktualizowaniu wykazu SKP, tak by treść udostępnionych informacji zbieżna była z treścią rejestru prowadzonego przez Starostę oraz przedstawiała stan faktyczny funkcjonujących w powiecie SKP.

(dowód: akta kontroli, str. 59)

Wyniki kontroli wykazały, iż w analizowanym okresie podmiot kontrolowany dokonał w rejestrze 2 wpisów oraz 1 skreślenia.

Szczegółowej kontroli poddano 3 sprawy, których wykaz ujęto w Tabeli Nr 11.

Tabela Nr 11

Lp.	SKREŚLENIE /numer SKP /	Lp.	WPIS /numer SKP /
1.	ZLO/003	2.	ZLO/007
		3.	ZLO/006/P

W przedłożonej do kontroli dokumentacji stwierdzono, iż:

- wpisów do rejestru dokonano na podstawie złożonego wniosku zgodnego ze wzorem wskazanym w załączniku Nr 1 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 1 października 2004 r.²¹ oraz danych zamieszczonych we wniosku i dołączonych oświadczeń zgodnie z art. 83a ust. 4 i 5 ustawy Prawo o ruchu drogowym. Po dokonaniu wpisów przedsiębiorcom wydano zaświadczenie zgodne ze wzorem wskazanym w załączniku Nr 2 ww. rozporządzenia;

(dowód: akta kontroli, str. 316-324)

- skreślenia z rejestru dokonano na wniosek przedsiębiorcy oraz po uzyskaniu informacji z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, tj. zgodnie z art. 83bb ustawy Prawo o ruchu drogowym.

(dowód: akta kontroli, str. 325-327)

Do realizacji powyższego zadania uwag nie wniesiono.

²¹ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 1 października 2004 r. w sprawie wzorów dokumentów wymaganych dla wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia stacji kontroli pojazdów (Dz. U. Nr 223, poz. 2264).

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	Pismem z dnia 15 lutego 2024 r. Dyrektor Wydziału złożył wyjaśnienie w obszarze realizacji zadań w zakresie prowadzenia rejestru stacji kontroli pojazdów. <i>(dowód: akta kontroli, str. 59)</i>
Ocena obszaru kontroli Nr 4	<i>Pozytywna</i>
Wpis do książki kontroli	1/24
Podsumowanie ustaleń dokonanych w kontrolowanym podmiocie	<p><u>Obszary kontroli:</u></p> <p>Nr 1: realizacja zadań w zakresie wydawania, dokonywania wpisów w dokumentach dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w 2 sprawach, wydając nowy dokument bądź wtórnik prawa jazdy Starosta dokonał zmian w datach ważności posiadanych uprawnień; – w przypadku wniosków o wydanie wtórника prawa jazdy bądź nowego dokumentu (art. 18 ustawy o kierujących pojazdami) oraz wpisów dotyczących kwalifikacji wstępnej, przyspieszonej, szkolenia okresowego itd. (art. 15 ustawy o kierujących pojazdami), podmiot kontrolowany wydawał ww. dokumenty w formie decyzji administracyjnej w części H wniosku wypełniając rubrykę „<i>Data, podpis i pieczęć organu wydającego</i>”; – w odniesieniu do międzynarodowego prawa jazdy Starosta: <ul style="list-style-type: none"> ➤ wydał międzynarodowe prawo jazdy w formie decyzji administracyjnej w części H wniosku wypełniając rubrykę „<i>Data, podpis i pieczęć organu wydającego</i>”, co było niezgodne z art. 10 ust. 2 ustawy, ➤ nie wypełnił (poza jednym przypadkiem) tabeli dotyczącej kategorii praw jazdy w części „H” wniosków, co naruszało zapisy § 20 ust. 5 rozporządzenia; – organ potwierdzając kwalifikacje zawodowe w części H wniosku w rubryce „Ograniczenia” nie uwzględnił daty ważności badania lekarskiego, co stanowiło naruszenie art. 15 ust. 4 ustawy oraz § 10 ust. 4 rozporządzenia; – podmiot kontrolowany przedłużył zezwolenie na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym w zakresie kategorii B i C, pomimo że pierwotne zezwolenie zostało wydane jedynie na kategorię B, zaś w aktach sprawy brak było dokumentów potwierdzających możliwość uzyskania zezwolenia do kierowania pojazdem uprzywilejowanym w zakresie kategorii C; – podmiot kontrolowany, wskazując w decyzji o cofnięciu uprawnień, daty obowiązywania zakazu, nie uwzględnił czasu odbywania kary pozbawienia wolności przez skazanego. <p>Nr 2: realizacja zadań w zakresie ośrodków szkolenia kierowców <i>Nieprawidłowości i uchybień nie stwierdzono.</i></p> <p>Nr 3: prowadzenie ewidencji instruktorów: <i>Nieprawidłowości i uchybień nie stwierdzono.</i></p>

	<p>Nr 4: realizacja zadań w zakresie prowadzenia rejestru stacji kontroli pojazdów:</p> <p><i>Nieprawidłowości i uchybień nie stwierdzono.</i></p>
Zalecenia	<ul style="list-style-type: none"> – wydawać dokumenty, o których mowa w art. 18 ust. 2 ustawy o kierujących pojazdami w oparciu o zasadę, że zawarte w nich dane w szczególności w zakresie dat ważności uprawnień winny być tożsame z zapisami zawartymi w poprzednich dokumentach praw jazdy; – wydawać decyzje administracyjne na podstawie przepisów ustawy o kierujących pojazdami, które bezpośrednio przypisują organowi kompetencje do podejmowania rozstrzygnięć w ww. formie; – wypełniać, zgodnie z § 20 ust. 5 rozporządzenia, część H wniosku każdorazowo wydając międzynarodowe prawo jazdy; – dokonywać wpisu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, zgodnie z zapisami § 10 ust. 4 rozporządzenia w szczególności uwzględniając daty ważności badania lekarskiego/psychologicznego; – wydawać uprawnienia do kierowania pojazdami uprzywilejowanymi wyłącznie w oparciu o stan faktyczny wynikający z posiadanych dokumentów; – uwzględniać czas odbywania kary pozbawienia wolności przez skazanego każdorazowo wydając rozstrzygnięcia administracyjne cofające uprawnienia w zakresie prowadzenia pojazdów.
Pouczenie	<ul style="list-style-type: none"> – od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze, – o podjętych działaniach mających na celu realizację zaleceń pokontrolnych, proszę poinformować mnie za pośrednictwem Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.
Podpis kierownika jednostki kontrolującej	<p style="text-align: center;">z up. WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO</p> <p style="text-align: center;"><i>Bartosz Brożyński</i></p> <p style="text-align: center;">I Wicewojewoda Zachodniopomorski</p>